

315

Wet van 13 mei 1991, houdende procedurele bepalingen met betrekking tot wijziging van de gemeentelijke of provinciale indeling

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de Wet algemene regelen gemeentelijke indeling aan te vullen met procedurele bepalingen ter zake van wijziging van de gemeentelijke of provinciale indeling alsmede met een bepaling ter zake van belastingverordeningen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Wet algemene regelen gemeentelijke indeling (Stb. 1984, 475)¹ wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1 wordt vervangen door:

Artikel 1

In deze wet wordt verstaan onder:

- a. wijziging van de gemeentelijke indeling: instelling en opheffing van gemeenten alsmede wijziging van gemeentegrenzen indien deze naar verwachting betrekking heeft op 10% of meer van het inwonertal van tenminste één van de betrokken gemeenten;
- b. wijziging van de provinciale indeling: instelling en opheffing van provincies, wijziging van provinciegrenzen niet gepaard gaande met wijziging van een gemeentegrens en wijziging van provinciegrenzen met niet provinciaal ingedeeld gebied;
- c. grenscorrectie: een wijziging van een gemeentegrens die naar verwachting het inwonertal van geen van de betrokken gemeenten met 10% of meer zal doen toe- of afnemen;
- d. herindelingsplan: een kaart waarop de voorgestelde provincie- of gemeentegrenzen zijn aangegeven en een toelichting;

e. herindelingsregeling: een wet, een algemene maatregel van bestuur of een besluit van provinciale staten tot wijziging van de provinciale of de gemeentelijke indeling of tot grenscorrectie met daarbij gevoegd een kaart dan wel een gelijkkluidend besluit van de raden van de betrokken gemeenten tot het vaststellen van een grenscorrectie tussen hun gemeenten met daarbij gevoegd een kaart;

f. datum van herindeling: 1 januari volgend op de dag van inwerking-treding van de herindelingsregeling;

g. Onze Minister: Onze Minister van Binnenlandse Zaken;

h. nieuwe gemeente: een gemeente die bij een wijziging van de gemeentelijke indeling wordt ingesteld;

i. overgaand dan wel toegevoegd gebied: gebied dat krachtens een herindelingsregeling deel gaat uitmaken onderscheidenlijk deel is gaan uitmaken van een andere gemeente of provincie, daaronder begrepen een nieuwe gemeente.

B

Onder vernummering van de hoofdstukken II tot en met VII in V tot en met X en van de artikelen 2 tot en met 51 in 25 tot en met 74 worden drie hoofdstukken ingevoegd die luiden:

HOOFDSTUK II

Procedure wijziging gemeentelijke indeling en grenscorrectie

Artikel 3

1. Indien gedeputeerde staten een wijziging van de gemeentelijke indeling of een grenscorrectie gewenst achten, stellen zij burgemeester en wethouders van de betrokken gemeenten in de gelegenheid hierover met hen overleg te voeren.

2. Een uitnodiging voor het in het eerste lid bedoelde overleg wordt tenminste twee maanden voor de aanvang van het overleg aan burgemeester en wethouders gezonden. De uitnodiging gaat vergezeld van een motivering van de wens tot wijziging van de indeling en de criteria waaraan een wijziging moet voldoen.

3. Het overleg duurt ten hoogste zes maanden.

Artikel 3a

1. Indien de raden van twee of meer gemeenten wijziging van de gemeentelijke indeling met betrekking tot die gemeenten wenselijk achten kunnen zij bij gelijkkluidend besluit een daartoe strekkende ontwerp-regeling vaststellen als bedoeld in artikel 75, onder c. Deze bevoegdheid vervalt op het tijdstip waarop burgemeester en wethouders van een van die gemeenten mededeling ontvangen van gedeputeerde staten dat zij de werkzaamheden die moeten leiden tot een overleg als bedoeld in artikel 3, eerste lid, ter hand hebben genomen.

2. Besluiten als bedoeld in het eerste lid behoeven de goedkeuring van gedeputeerde staten.

3. De door gemeenteraden vastgestelde en door gedeputeerde staten goedgekeurde ontwerp-regeling wordt aan Onze Minister gezonden.

Artikel 4

1. Indien de raad van een gemeente een wijziging van de gemeentelijke indeling of een grenscorrectie gewenst acht en geen toepassing is

gegeven aan artikel 76, derde lid, aanhef en het gestelde onder a, kan hij gedeputeerde staten verzoeken daarover overleg als bedoeld in artikel 3 te openen.

2. Indien gedeputeerde staten een verzoek als bedoeld in het eerste lid niet inwilligen, delen zij dit de raad binnen drie maanden, onder opgave van redenen, mee.

Artikel 6

1. Uiterlijk drie maanden na afloop van het overleg, bedoeld in artikel 3, eerste lid, stellen gedeputeerde staten een herindelingsplan op en zenden dit tezamen met een verslag van het gevoerde overleg aan de raden van de betrokken gemeenten en aan Onze Minister.

2. Het eerste lid blijft buiten toepassing indien gedeputeerde staten na afloop van het overleg, bedoeld in artikel 3, eerste lid, van oordeel zijn dat de wijziging van de gemeentelijke indeling of de grenscorrectie niet gewenst is. Zij doen hiervan binnen de in het eerste lid genoemde termijn, onder opgave van redenen, mededeling aan Onze Minister en aan de raden van de betrokken gemeenten, onder toezending van het verslag van het gevoerde overleg.

Artikel 7

1. Burgemeester en wethouders leggen het herindelingsplan binnen twee weken na ontvangst gedurende twee maanden ter inzage op de secretarie. De terinzagelegging wordt tevoren ter openbare kennis gebracht.

2. Gedurende de termijn waarin het herindelingsplan ter inzage is gelegd, kan een ieder zijn oordeel over het plan schriftelijk ter kennis brengen van gedeputeerde staten. Gedeputeerde staten geven ieder die van deze mogelijkheid gebruik heeft gemaakt, schriftelijk gemotiveerd antwoord.

3. Uiterlijk drie maanden na ontvangst van het herindelingsplan zendt de raad van de betrokken gemeente zijn oordeel over het plan aan gedeputeerde staten. In bijzondere gevallen kunnen gedeputeerde staten deze termijn verlengen met ten hoogste drie maanden.

Artikel 8

1. Uiterlijk drie maanden na afloop van de termijn, bedoeld in artikel 7, derde lid, doen gedeputeerde staten een voorstel aan provinciale staten tot vaststelling van een ontwerp-regeling als bedoeld in artikel 75, onder c, dan wel een herindelingsregeling. Een afschrift van het voorstel zenden zij aan Onze Minister en aan de raden van de betrokken gemeenten.

2. Tenzij burgemeester en wethouders van één of meer van de betrokken gemeenten gebruik hebben gemaakt van hun bevoegdheid, bedoeld in artikel 78, tweede lid, beslissen provinciale staten over het voorstel van gedeputeerde staten uiterlijk drie maanden nadat het is gedaan. Is van die bevoegdheid gebruik gemaakt, dan beslissen zij zo spoedig mogelijk na ontvangst van het oordeel van Onze Minister, bedoeld in artikel 78, tweede lid.

3. Gedeputeerde staten zenden de vastgestelde ontwerp-regeling dan wel herindelingsregeling aan Onze Minister en aan de raden van de betrokken gemeenten.

Artikel 8a

1. Een uitnodiging als bedoeld in artikel 80, eerste lid, dan wel artikel 81, eerste lid, wordt niet gedaan dan nadat gedeputeerde staten door

Onze Minister in de gelegenheid zijn gesteld daarover met hem overleg te voeren.

2. Een uitnodiging als bedoeld in het eerste lid gaat vergezeld van een motivering van de wens tot wijziging van de indeling en van de criteria waaraan een wijziging moet voldoen.

3. Bij het voldoen aan de uitnodiging neemt het provinciaal bestuur de artikelen 3, 6, 7 en 8 in acht.

Artikel 9

1. Indien Onze Minister na ontvangst van een ontwerp-regeling als bedoeld in artikel 75, onder c, besluit een voorstel voor een herindelingsregeling te doen, zendt hij binnen zes maanden een daartoe strekkend voorstel aan de ministerraad.

2. Indien Onze Minister besluit geen voorstel als bedoeld in het eerste lid te doen, doet hij daarvan binnen drie maanden na ontvangst van een ontwerp-regeling, onder opgave van redenen, mededeling aan provinciale staten en aan de raden van de betrokken gemeenten.

Artikel 10

1. Een door gemeenteraden vastgestelde herindelingsregeling wordt zo spoedig mogelijk aan gedeputeerde staten van de desbetreffende provincie en aan Onze Minister gezonden.

2. Uiterlijk twee maanden na de vaststelling van de herindelingsregeling stellen gedeputeerde staten een beschrijving vast van de grenzen die zijn aangegeven op de kaart, behorende bij de herindelingsregeling. De beschrijving geschiedt zo mogelijk met behulp van kadastrale kenmerken en anders van coördinaten van het verschoven stelsel van rijksdriehoeksmeting.

3. De inwerkingtreding van de herindelingsregeling wordt bepaald op een tijdstip, gelegen na de vaststelling van de grensbeschrijving.

Artikel 11

Met het oog op de voorbereiding van wijzigingen van de gemeentelijke indeling of grenscorrecties die gepaard gaan met wijziging van een provinciegrens stellen provinciale staten van de betrokken provincies, tenzij toepassing wordt gegeven aan artikel 11b, een commissie in die is samengesteld uit leden van gedeputeerde staten van de betrokken provincies. Deze commissie treedt voor de toepassing van de artikelen 3, 6, 7, 8 en 10 in de plaats van gedeputeerde staten.

Artikel 11a

Indien de besturen van de betrokken provincies van oordeel verschillen over de wenselijkheid van een provinciegrenswijziging die verband houdt met een grenscorrectie, geschiedt deze bij algemene maatregel van bestuur.

Artikel 11b

Indien de besturen van de betrokken provincies van oordeel verschillen over de wenselijkheid van een provinciegrenswijziging die verband houdt met een wijziging van de gemeentelijke indeling dan wel een grenscorrectie kan het provinciaal bestuur van één van de betrokken provincies met overeenkomstige toepassing van de artikelen 3, 6, 7 en 8 een ontwerp-regeling vaststellen als bedoeld in artikel 75, onder c, die in dit geval tevens betrekking kan hebben op een grenscorrectie, waarbij de volgende bepalingen in acht worden genomen:

a. Gedeputeerde staten van de desbetreffende provincie voeren, alvorens uitnodigingen te verzenden als bedoeld in artikel 3, tweede lid, alvorens een herindelingsplan op te stellen en alvorens een voorstel te doen als bedoeld in artikel 8, eerste lid, overleg met gedeputeerde staten van de andere betrokken provincie of provincies.

b. Gedeputeerde staten van de desbetreffende provincie zenden het voorstel, bedoeld in artikel 8, eerste lid, tevens aan gedeputeerde staten van de andere betrokken provincie of provincies. Deze zenden het, vergezeld van hun advies, aan provinciale staten van de eigen provincie die daarover binnen drie maanden na ontvangst hun oordeel bepalen. Gedeputeerde staten zenden dit oordeel zo snel mogelijk aan het college van gedeputeerde staten dat het voorstel heeft gedaan.

c. Provinciale staten van de desbetreffende provincie beslissen niet over het voorstel, bedoeld in artikel 8, eerste lid, dan na ontvangst van het oordeel van provinciale staten van de andere betrokken provincie of provincies.

Artikel 11c

Herindelingsplannen betrekking hebbend op provinciegrenswijzigingen die het gevolg zijn van een wijziging van de gemeentelijke indeling dan wel van een grenscorrectie, worden mede toegezonden aan de betrokken waterschapsbesturen.

HOOFDSTUK III

Procedure wijziging provinciale indeling

Artikel 12

1. Met het oog op de voorbereiding van wijzigingen van de provinciale indeling stellen provinciale staten van de betrokken provincies, tenzij toepassing wordt gegeven aan artikel 18b, een commissie in als beschreven in artikel 11.

2. Indien de wijziging betrekking heeft op de grens van één provincie met niet provinciaal ingedeeld gebied, wordt een commissie als bedoeld in het eerste lid niet ingesteld. Gedeputeerde staten van de desbetreffende provincie treden voor de toepassing van de artikelen van dit hoofdstuk in de plaats van de commissie, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 13

De commissie, bedoeld in artikel 12, stelt, met overeenkomstige toepassing van artikel 3, burgemeester en wethouders van de gemeenten die bij de desbetreffende wijziging van de provinciale indeling betrokken zijn, in de gelegenheid overleg met haar te voeren.

Artikel 14

1. Indien de raad van een gemeente een wijziging van de provinciale indeling gewenst acht, kan hij gedeputeerde staten van de betrokken provincies verzoeken deze met inachtneming van de bepalingen van dit hoofdstuk voor te bereiden.

2. Artikel 4, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 16

1. Uiterlijk drie maanden na afloop van het overleg, bedoeld in artikel 13, stelt de commissie, bedoeld in artikel 12, een herindelingsplan vast

en zendt dit tezamen met een verslag van het gevoerde overleg aan de betrokken waterschapsbesturen, aan de raden van de betrokken gemeenten, aan provinciale staten van de betrokken provincies en aan Onze Minister.

2. Het eerste lid blijft buiten toepassing indien de commissie, na afloop van het overleg, bedoeld in artikel 13, van oordeel is dat wijziging van de indeling niet gewenst is. Zij doet hiervan binnen de in het eerste lid genoemde termijn, onder opgave van redenen, mededeling aan Onze Minister, aan de raden van de betrokken gemeenten en aan provinciale staten van de betrokken provincies, onder toezending van het verslag van het gevoerde overleg.

Artikel 17

1. Burgemeester en wethouders van de betrokken gemeenten en gedeputeerde staten van de betrokken provincies leggen het herindelingsplan binnen twee weken na ontvangst gedurende twee maanden ter inzage op de secretarie van de gemeente onderscheidenlijk de griffie van de provincie. De terinzagelegging wordt te voren ter openbare kennis gebracht.

2. Gedurende de termijn waarin het herindelingsplan ter inzage is gelegd, kan een ieder zijn oordeel over het plan schriftelijk ter kennis brengen van de commissie, bedoeld in artikel 12. De commissie geeft ieder die van deze mogelijkheid gebruik heeft gemaakt schriftelijk gemotiveerd antwoord.

3. Uiterlijk drie maanden na ontvangst van het herindelingsplan zenden de raden van de betrokken gemeenten en provinciale staten van de betrokken provincies hun oordeel over het plan aan de commissie.

Artikel 18

1. Uiterlijk drie maanden na afloop van de termijn, bedoeld in artikel 17, derde lid, doet de commissie, bedoeld in artikel 12, aan provinciale staten van de betrokken provincies een voorstel tot vaststelling van een ontwerp-regeling als bedoeld in artikel 82, onder b. De commissie zendt een afschrift van het voorstel aan Onze Minister en aan de raad van de betrokken gemeenten.

2. Uiterlijk drie maanden nadat het voorstel, bedoeld in het eerste lid, is gedaan, beslissen provinciale staten van de betrokken provincies over de vaststelling van een ontwerp-regeling en zenden deze na de vaststelling aan Onze Minister en aan de raden van de betrokken gemeenten.

Artikel 18a

1. Een uitnodiging als bedoeld in artikel 86, eerste lid, wordt niet gedaan dan nadat gedeputeerde staten door Onze Minister in de gelegenheid zijn gesteld daarover met hem overleg te voeren.

2. Een uitnodiging als bedoeld in het eerste lid gaat vergezeld van een motivering van de wens tot wijziging van de indeling en de criteria waaraan een wijziging moet voldoen.

3. Bij het voldoen aan de uitnodiging, bedoeld in het eerste lid, worden de artikelen 12, 13, 16, 17 en 18 in acht genomen.

Artikel 18b

Indien de besturen van de betrokken provincies van oordeel verschillen over de wenselijkheid van een wijziging van de provinciale indeling kan het provinciaal bestuur van één van de betrokken provincies met overeenkomstige toepassing van de artikelen 13, 16, 17 en 18 en van de

bepalingen van artikel 11b, onder a, b en c, een ontwerp-regeling vaststellen als bedoeld in artikel 82, onder b. Gedeputeerde staten van de desbetreffende provincie treden daarbij in de plaats van de commissie, bedoeld in artikel 12.

Artikel 19

1. Indien Onze Minister na ontvangst van een ontwerp-regeling als bedoeld in artikel 82, onder b, besluit een voorstel voor een herindelings-regeling te doen, zendt hij binnen zes maanden een daartoe strekkend voorstel aan de ministerraad.

2. Indien Onze Minister besluit geen voorstel als bedoeld in het eerste lid te doen, doet hij hiervan binnen drie maanden na ontvangst van een ontwerp-regeling, onder opgave van redenen, mededeling aan provinciale staten en aan de raden van de betrokken gemeenten.

HOOFDSTUK IV

Toezichtsbepalingen

Artikel 21

De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op gemeenten die blijkens een door provinciale staten ingevolge artikel 8 vastgestelde ontwerp-regeling dan wel een door gemeenteraden ingevolge artikel 3a vastgestelde ontwerp-regeling in aanmerking komen om te worden opgeheven.

Artikel 22

Door gedeputeerde staten aan te wijzen besluiten van het bestuur van een gemeente als bedoeld in artikel 21 die kunnen leiden tot nieuwe uitgaven, tot verhoging van bestaande uitgaven of tot verlaging van bestaande inkomsten van de gemeente, behoeven de goedkeuring van gedeputeerde staten.

Artikel 23

De goedkeuring, bedoeld in artikel 22, wordt slechts onthouden wegens strijd met het financieel belang van de gemeente of gemeenten waarvan het gebied van de betrokken gemeente deel zal gaan uitmaken.

Artikel 24

De aanwijzing, gegeven krachtens artikel 22, vervalt met ingang van de datum van herindeling of de dag waarop Onze Minister bepaalt dat artikel 22 ten aanzien van de betrokken gemeenten niet meer van toepassing is.

C

1. In de artikelen 31 (oud artikel 8), 34 (oud artikel 11), eerste lid, 36 (oud artikel 13), 41 (oud artikel 18), 44 (oud artikel 21) en 65 (oud artikel 42), vierde lid, wordt de zinsnede «Indien een wijziging van de gemeentelijke indeling gepaard gaat met wijziging van een provinciale grens,» vervangen door: Bij wijziging van een provinciegrens.

2. In de artikelen 37 (oud artikel 14), tweede lid, 39 (oud artikel 16), eerste lid, 54 (oud artikel 31), eerste lid, 65 (oud artikel 42), eerste lid,

en 76 (oud artikel 53), eerste lid, wordt «herindelingswet» vervangen door: herindelingsregeling.

3. In de artikelen 52 (oud artikel 29), eerste lid, 54 (oud artikel 31), eerste lid, 56 (oud artikel 33), eerste lid, en 65 (oud artikel 42), eerste lid, vervallen de woorden «bij een herindelingswet».

D

1. In artikel 29 (nieuw; artikel 6 oud), vierde lid, wordt de tweede volzin vervangen door: Deze verordeningen worden aangemerkt als verordeningen van de gemeente waaraan het gebied is toegevoegd.

2. Na artikel 29 (nieuw; artikel 6 oud) wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende als volgt:

Artikel 29a

De artikelen 25 tot en met 27 en 29 zijn van overeenkomstige toepassing op besluiten tot vaststelling, wijziging of intrekking van belastingverordeningen die zijn genomen vóór de datum van herindeling en die op of na die datum goedkeuring van de Kroon verkrijgen en in werking treden.

E

1. In artikel 45 (oud artikel 22), eerste lid, wordt het gestelde na «dient plaats te vinden», vervangen door: worden, de besturen van die gemeenten gehoord, het bedrag en, zo nodig, de wijze van betaling vastgesteld:

a. door gedeputeerde staten van de betrokken provincie indien de desbetreffende wijziging van de gemeentelijke indeling dan wel grenscorrectie niet gepaard gaat met wijziging van de provinciegrens;

b. door de colleges van gedeputeerde staten van de betrokken provincies in onderling overleg indien de desbetreffende wijziging van de gemeentelijke indeling dan wel grenscorrectie gepaard gaat met wijziging van de provinciegrens;

c. bij koninklijk besluit, de besturen van de betrokken provincies gehoord, bij gebreke van overeenstemming tussen de colleges, bedoeld onder b.

2. In artikel 46 (oud artikel 23) vervalt het gestelde na «de wijze van betaling daarvan», hetgeen wordt vervangen door: vastgesteld:

a. door de colleges van gedeputeerde staten van de betrokken provincies in onderling overleg;

b. bij koninklijk besluit, de besturen van de betrokken provincies gehoord, bij gebreke van overeenstemming tussen de colleges, bedoeld onder a.

F

1. In artikel 29 (oud artikel 6), tweede, derde en vierde lid wordt «Onze goedkeuring» vervangen door: goedkeuring van de Kroon.

2. In artikel 37 (oud artikel 14), vierde, vijfde, zesde en zevende lid wordt «Onze Commissaris» vervangen door: de commissaris van de Koning.

3. In artikel 37, zesde lid, artikel 42 (oud artikel 19), tweede lid, en artikel 45 (oud artikel 22), derde lid, wordt «bij Ons» vervangen door: bij de Kroon.

4. In artikel 37, negende lid, artikel 54 (oud artikel 31), elfde lid, artikel 68 (oud artikel 45), en artikel 89 (oud artikel 54) wordt «door Ons» vervangen door: bij koninklijk besluit.

G

1. Onder vernummering van het achtste en negende lid tot zevende en achtste lid komt het oorspronkelijke zevende lid in artikel 37 (oud artikel 14) te vervallen.

2. Toegevoegd wordt een nieuw artikel 37a dat luidt:

Artikel 37a

1. Indien bij een wijziging van de gemeentelijke indeling bij een gemeente grondgebied wordt ingedeeld dat behoort tot verschillende samenwerkingsgebieden als bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Stb. 1984, 669), passen provinciale staten uiterlijk zes maanden na de datum van herindeling de indeling in samenwerkingsgebieden aan.

2. Indien als gevolg van een wijziging van de provinciale indeling een samenwerkingsgebied ontstaat waarvan het grondgebied zich uitstrekt over meer dan één provincie, wordt dit geacht een provinciegrensoverschrijdend samenwerkingsgebied te zijn in de zin van artikel 2, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Besluiten als bedoeld in het derde lid van dat artikel worden genomen binnen zes maanden na de datum van herindeling. Artikel 4 van de Wet gemeenschappelijke regelingen is van overeenkomstige toepassing.

H

Toegevoegd worden twee nieuwe hoofdstukken XI en XII, bevattend de artikelen 75 tot en met 86, die als volgt luiden:

HOOFDSTUK XI

Kernbepalingen met betrekking tot wijziging van de gemeentelijke indeling en grenscorrectie

Artikel 75

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

a. wijziging van de gemeentelijke indeling: instelling en opheffing van gemeenten alsmede wijziging van gemeentegrenzen indien deze naar verwachting betrekking heeft op 10% of meer van het inwonertal van tenminste één van de betrokken gemeenten;

b. grenscorrectie: een wijziging van een gemeentegrens die naar verwachting het inwonertal van geen van de betrokken gemeenten met 10% of meer zal doen toe- of afnemen;

c. ontwerp-regeling: het concept van een wetsvoorstel tot wijziging van de gemeentelijke indeling met daarbij gevoegd een kaart.

Artikel 76

1. Wijziging van de gemeentelijke indeling geschiedt bij wet.

2. Grenscorrecties die gepaard gaan met wijziging van een provinciegrens, niet zijnde een provinciegrens met niet provinciaal ingedeeld gebied, geschieden bij gelijkkluidend besluit van provinciale staten van de betrokken provincies tenzij toepassing is gegeven aan artikel 81, tweede lid.

3. De overige grenscorrecties geschieden:
  - a. bij gelijkkluidend besluit van de raden van de betrokken gemeenten;
  - b. bij besluit van provinciale staten; of
  - c. bij algemene maatregel van bestuur in het geval, bedoeld in artikel 81, tweede lid.
4. Besluiten als bedoeld in het derde lid onder a behoeven de goedkeuring van gedeputeerde staten. Gedeputeerde staten doen van hun besluit tot goedkeuring dan wel onthouding van goedkeuring, mededeling aan Onze Minister.

Artikel 77

1. Ter voorbereiding van een wijziging van de gemeentelijke indeling wordt een ontwerp-regeling vastgesteld:
  - a. bij gelijkkluidend besluit van provinciale staten van twee of meer aan elkaar grenzende provincies indien zij gepaard gaat met wijziging van de grens tussen die provincies;
  - b. bij gelijkkluidend besluit van de raden van twee of meer in dezelfde provincie gelegen gemeenten tot samenvoeging van hun gemeenten;
  - c. door provinciale staten in de overige gevallen.
2. Tenzij toepassing is gegeven aan artikel 80, tweede lid, besluit Onze Minister niet tot het voorbereiden van een voorstel van wet tot wijziging van de gemeentelijke indeling dan nadat hem de desbetreffende ontwerp-regeling is toegezonden.

Artikel 78

1. Gedeputeerde staten doen aan provinciale staten geen voorstel tot het vaststellen van een ontwerp-regeling dan nadat:
  - a. het college van burgemeester en wethouders van elk van de betrokken gemeenten in de gelegenheid is gesteld omtrent de wenselijkheid van de desbetreffende wijziging van de gemeentelijke indeling overleg te voeren met gedeputeerde staten;
  - b. een ieder in de gelegenheid is gesteld zijn oordeel over de desbetreffende wijziging van de gemeentelijke indeling ter kennis te brengen van gedeputeerde staten.
2. Indien het college van burgemeester en wethouders van één van de betrokken gemeenten van mening is dat in de overwegingen die aan het voorstel van gedeputeerde staten ten grondslag liggen dan wel bij de voorafgaande procedure aan het belang van zijn gemeente onvoldoende recht is gedaan, kan het Onze Minister daarover zijn oordeel vragen. Ter voorbereiding van zijn oordeel wint Onze Minister het advies in van een door hem ingestelde commissie van onafhankelijke deskundigen. Onze Minister kan regels stellen ter uitvoering van de tweede volzin.
3. In het geval bedoeld in het tweede lid, nemen provinciale staten geen besluit over het voorstel van gedeputeerde staten dan nadat Onze Minister hen in kennis heeft gesteld van zijn oordeel. Bij zijn oordeel voegt Onze Minister de tekst van het aan hem uitgebrachte advies van de commissie van onafhankelijke deskundigen.

Artikel 79

Op besluiten van provinciale staten als bedoeld in artikel 76, tweede en derde lid, tot het vaststellen van grenscorrecties is artikel 78, eerste lid, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 80

1. Indien Onze Minister een wijziging van de gemeentelijke indeling wenselijk acht, nodigt hij het desbetreffende provinciaal bestuur dan wel

de desbetreffende provinciale besturen ertoe uit om, met inachtneming van artikel 78, de voorbereiding van die wijziging ter hand te nemen.

2. Indien door het provinciaal bestuur dan wel de provinciale besturen niet binnen drie maanden aan de uitnodiging gevolg wordt gegeven, kan Onze Minister de voorbereiding van een wijziging van de gemeentelijke indeling zelf ter hand nemen. In dat geval is artikel 78, eerste lid, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 81

1. Indien Onze Minister een grenscorrectie wenselijk acht, nodigt hij het desbetreffende provinciaal bestuur dan wel de desbetreffende provinciale besturen ertoe uit om, met inachtneming van artikel 78, eerste lid, de voorbereiding van die grenscorrectie ter hand te nemen.

2. Indien door het provinciaal bestuur dan wel de provinciale besturen niet binnen drie maanden aan de uitnodiging gevolg wordt gegeven, kan een grenscorrectie bij algemene maatregel van bestuur worden aangebracht. Bij de voorbereiding daarvan is artikel 78, eerste lid, van overeenkomstige toepassing.

HOOFDSTUK XII

Kernbepalingen met betrekking tot wijziging van de provinciale indeling

Artikel 82

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

a. wijziging van de provinciale indeling: instelling en opheffing van provincies, wijziging van provinciegrenzen niet gepaard gaande met wijziging van een gemeentegrens en wijziging van provinciegrenzen met niet provinciaal ingedeeld gebied;

b. ontwerp-regeling: het concept van een wetsvoorstel dan wel van een algemene maatregel van bestuur strekkende tot wijziging van de provinciale indeling met daarbij gevoegd een kaart.

Artikel 83

Wijziging van de provinciale indeling geschiedt bij wet tenzij het een wijziging betreft van provinciegrenzen met niet provinciaal ingedeeld gebied. In dat geval geschiedt zij bij algemene maatregel van bestuur.

Artikel 84

1. Ter voorbereiding van een wijziging van de provinciale indeling wordt een ontwerp-regeling vastgesteld:

a. bij gelijkkluidend besluit van provinciale staten van twee of meer aan elkaar grenzende provincies;

b. bij besluit van provinciale staten van één provincie indien daarover tussen de besturen van de betrokken provincies geen overeenstemming bestaat dan wel indien het een wijziging betreft van de provinciegrens met niet provinciaal ingedeeld gebied.

2. Tenzij toepassing is gegeven aan artikel 86, tweede lid, besluit Onze Minister niet tot het voorbereiden van een voorstel van wet tot wijziging van de provinciale indeling dan nadat hem de desbetreffende ontwerp-regeling is toegezonden.

Artikel 85

1. Gedeputeerde staten doen aan provinciale staten geen voorstel tot het vaststellen van een ontwerp-regeling dan nadat:

a. het college van burgemeester en wethouders van elk van de betrokken gemeenten in de gelegenheid is gesteld over de desbetreffende wijziging van de provinciale indeling overleg te voeren met gedeputeerde staten;

b. een ieder in de gelegenheid is gesteld zijn oordeel over de desbetreffende wijziging van de provinciale indeling ter kennis te brengen van gedeputeerde staten.

Artikel 86

1. Indien Onze Minister een wijziging van de provinciale indeling gewenst acht, nodigt hij de betrokken provinciebesturen ertoe uit om, met inachtneming van artikel 85, de voorbereiding van die wijziging ter hand te nemen.

2. Indien de provinciale besturen niet binnen drie maanden aan de uitnodiging gevolg geven, kan Onze Minister de voorbereiding van een wijziging van de provinciale indeling zelf ter hand nemen. In dat geval is artikel 85 van overeenkomstige toepassing.

3. Onze Minister besluit niet tot het voorbereiden van een voorstel van wet dan wel een algemene maatregel van bestuur tot wijziging van de provinciale indeling dan nadat hij gedeputeerde staten van elk van de betrokken provincies in de gelegenheid heeft gesteld overleg met hem te voeren.

I

Onder vernummering van hoofdstuk VIII in hoofdstuk XIII en van de artikelen 52 tot en met 56 in 87 tot en met 91 wordt hoofdstuk XIII als volgt gewijzigd:

1. Na artikel 90 (oud artikel 55) wordt een nieuw artikel 90a ingevoegd dat luidt:

Artikel 90a

1. Indien het voorstel van wet, houdende nieuwe bepalingen met betrekking tot gemeenten (Gemeentewet, Kamerstuk 19 403) tot wet wordt verheven en in werking treedt, vervalt hoofdstuk XI van de Wet algemene regels herindeling. Onze Minister past in verband daarmee de aanhalingen van artikelen in die wet aan.

2. Indien het voorstel van wet, houdende nieuwe bepalingen met betrekking tot provincies (Provinciewet, Kamerstuk 19 836) tot wet wordt verheven en in werking treedt, vervalt hoofdstuk XII van de Wet algemene regels herindeling. Onze Minister past in verband daarmee de aanhaling van artikelen in die wet aan.

2. In artikel 91 (oud artikel 56) vervalt de tweede volzin.

3. Na artikel 91 wordt een nieuw artikel 91a ingevoegd dat luidt:

Artikel 91a

Deze wet kan worden aangehaald als: Wet algemene regels herindeling.

ARTIKEL II

De artikelen 157 tot en met 166a van de Gemeentewet (Stb. 1931, 89)² en artikel 2 van de Provinciewet (Stb. 1962, 17)³ vervallen.

ARTIKEL III

1. De hoofdstukken II en III van de Wet algemene regels herindeling zijn niet van toepassing op wijzigingen van de gemeentelijke indeling en daarmee samenhangende wijzigingen van de provinciale indeling waarvan de voorbereiding op grond van de artikelen 157 tot en met 166a van de Gemeentewet is aangevangen vóór de dag waarop deze wet in werking treedt. Ten aanzien van die wijzigingen blijven de op de dag vóór die van inwerkingtreding van deze wet geldende wettelijke bepalingen van kracht.

2. Ten aanzien van wijzigingen van de gemeentelijke indeling als bedoeld in het eerste lid is hoofdstuk IV van de Wet algemene regels herindeling van toepassing, met dien verstande dat artikel 22 van toepassing is op besluiten van het betrokken gemeentebestuur die zijn genomen op of na de dag waarop het wetsvoorstel tot wijziging van de gemeentelijke indeling is ingediend bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal of een ontwerp van een algemene maatregel van bestuur overeenkomstig artikel 166a, tweede lid, van de Gemeentewet aan de beide Kamers der Staten-Generaal is overgelegd.

3. Hoofdstuk IV van de Wet algemene regels herindeling is niet van toepassing op besluiten van gemeentebesturen die zijn opgenomen in een begroting of begrotingswijziging die ingevolge de artikelen 242 of 245a van de Gemeentewet aan goedkeuring is onderworpen.

ARTIKEL IV

Voor de bekendmaking van deze wet stelt Onze Minister van Binnenlandse Zaken de nummering van de artikelen en hoofdstukken van de Wet algemene regels herindeling opnieuw vast en brengt hij de in de wet voorkomende aanhalingen van de artikelen en hoofdstukken met de nieuwe nummering in overeenstemming.

Zie voor de behandeling in de Staten-Generaal

Kamerstukken II 1986-1987; 1988-1989; 1989-1990; 1990-1991, 20 079

Hand. II 1990-1991, blz. 629-664; 772-773

Kamerstukken I 1990-1991, 20 079 (69,

69a, 69b, 69c, 69d)

Hand. I 1990-1991, blz. 905-913

ARTIKEL V

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's-Gravenhage, 13 mei 1991

Beatrix

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken,
D. J. W. de Graaff-Nauta

Uitgegeven de *zevenentwintigste* juni 1991

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin